

Erasmus+ jobshadowing Alankomaat Doetinchem 2.-4.6.2026

Vaihtoon osallistui YSAO:n ja Ylä-Savon työllisyysalueen yhteinen uravalmentaja Hanne Martiskin sekä työllisyysalueen koulutuspalvelujen työllisyysasiantuntija Kira Aminoff. Reissumme yhtenä tavoitteena oli tiivistää yhteistyötä YSAO:n ja työllisyysalueen kesken. Lisäksi vaihto-ohjelmaamme osallistui 2 työntekijää toisesta ammatillisesta oppilaitoksesta, Varialta, Suomesta sekä 4 Norjasta. Tämä rikastutti matkaamme, kun pystyimme heti vertailemaan käytäntöjä Suomen sisällä sekä maakohtaisia eroja useamman maan välillä.

Vastaanottajaorganisaationamme Alankomaissa toimi Graafschap College, joka vastaa ikään kuin ammatillista oppilaitosta Suomessa. Tutustuimme yleisesti koulutusjärjestelmään Alankomaissa, joka poikkeaa jonkun verran suomalaisesta koulutusjärjestelmästä. Keskeisinä eroavaisuuksina mieleemme jäi, että koulu alkaa 4-vuotiaana, ja jo 12-vuotiaana testien perusteella oppilaat ohjataan joko kohti korkeakoulupolkua tai ammatillista polkua. Myös ammatilliselta polulta on mahdollista päätyä korkeakouluopintoihin, mutta se vaatii huomattavasti pidemmän opiskeluajan.

Alankomaissa työssäoppimista on paljon. Perusasiat opiskeltua opetus toteutuu joko koulu- tai työperusteisesti. Kouluperusteisessa opiskelussa opiskellaan oppilaitoksessa 4 päivää ja 1 päivä on työssäoppimista. Työperusteisessa vastaavasti työelämässä ollaan 4 päivää ja 1 päivä oppilaitoksessa. Näiden lisäksi on vielä niin sanotusti normaaleja työssäoppimisjaksoja.

Tutustuimme oppilaitokseen kiertämällä oppimisympäristöjä pääkoululla, joista erikoisin oli niin kutsuttu immersive room, jossa opiskelijat voivat virtuaalihuoneessa pelaten tutustua erilaisiin ajankohtaisiin ilmiöihin. Vierailimme myös kahdessa oppilaitoksen muussa yksikössä: Youlab ja Mijn school. Youlabissa järjestettiin vastaavanlaista koulutusta kuin Suomessa TUVA on ja Mijn schoolissa oli opiskelijoina erimerkiksi sellaisia, jotka tarvitsevat syystä tai toisesta erilaisia oppimisjärjestelyjä muuan muassa pidennettyä opiskeluaikaa tai erityistä tukea.

YOULAB

AUTOALA

MIJN SCHOOL

Tutustuimme oppilaitokseen myös opiskelijahuollon näkökulmasta ja tarjolla oli ainakin seuraavia tukipalveluja: dekaani, opinto-ohjaaja, uraohjaaja (työpaikan löytämisen tukeminen), sosiaalityöntekijä ja psykologi.

Kävimme tutustumassa myös kolmeen erilaiseen ikään kuin päivätoimintakeskukseen. Niissä asiakasryhmänä olivat muun muassa sellaiset henkilöt, jotka eivät ole koulukuntoisia syystä tai toisesta. De Edelingen perustui eläinavusteiseen toimintaan, @werkraatissa oli tarjolla monia erilaisia luovia toimintoja ja workm@tessa oli eniten työpajatoimintaan liittyvää tekemistä sekä mahdollisuus työllistyä samoissa tiloissa toimivaan yritykseen. Näissä paikoissa asiakkuuden kesto oli hyvin yksilöllistä riippuen asiakkaan tilanteesta, jopa useita vuosia. Nämä paikat saavat rahoituksensa valtiolta.

DE EDELINGEN

@WERKRAAT

WORKM@TE

Pohdintaa liittyen vaihtomme tavoitteisiin

Meillä oli ennakkotietona, että Alankomaissa opiskelijat työllistyvät hyvin valmistuttuaan. Opimme, että työssäoppimista on paljon. Jäimme pohtimaan, miten suuri vaikutus työssäoppimisen määrällä on opiskelijoiden työllistymiseen valmistumisen jälkeen. Työssäoppimisen kautta opiskelijat pääsevät jo kiinnittymään yrityksiin opiskelujen aikana, joten näkemyksemme mukaan sillä voi olla hyvinkin keskeinen vaikutus.

Jaamme luonnollisesti kokemuksiamme vaihdosta tekemällä matkaraportin molemmille organisaatioille sekä teemme jutun YSAO:n intran juttunurkkaan. Lisäksi tuomme oppimiamme asioita esiin sellaisissa palavereissa/asiayhteyksissä, joista arvioimme olevan hyötyä jommallekummalle organisaatiolle.

Meitä jäi mietityttämään myös se, että vaikka osallisuuden ja monimuotoisuuden liittyen oppilaitoksessa oli monenlaisia eri ratkaisuja olemassa, niin meille jäi hieman epäselväksi, saako erityisen tuen oppilaat tukea niin sanotusti normaalin opetuksen puolella vai eriytetäänkö heidät miten nopeasti johonkin eri yksikköön.

Käsityksemme mukaan vierailukohteessa ei järjestetä vastaavaa koulutusmuotoa kuin meillä työvoimakoulutus on. Meille kerrottiin vain aikuisopiskelijoista, jotka ovat päivisin töissä ja opiskelevat täten ilta-aikana. Alankomaiden työttömyysaste on Euroopan matalimpia. Meille kerrottiin, että Alankomaissa pyritään kaikkia alle 27-vuotiaita saamaan kouluttautumaan, vaikka virallinen oppivelvollisuus sielläkin päättyy 18-vuotiaana. Pohdimme, onko tällä nuorten aikuisten aktivoinnilla keskeinen merkitys siihen, että työttömyys on pysynyt matalalla tasolla, ja työvoimakoulutuksen tarvetta ei samoissa määrin ole, mitä meillä täällä Suomessa on.

Englannin kielen sekä ammattisanaston harjoittaminen oli myös keskeinen tavoitteemme, jota tuli tehtyä luonnollisesti vaihdon aikana paljon. Ilo oli huomata kehitystä omassa kielitaidossa jo vaihdon aikana. Se antoi uskoa siihen, että jos eteen tulisi sellaisia työtehtäviä, joissa englantia joutuisi käyttämään enemmänkin, niin siitä kyllä selviäisi.